

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De ordinaire kap : een bouwhistorische studie naar kapconstructies op Leidse huizen tusen 1300 en 1800

Orsel, E.D.

Citation

Orsel, E. D. (2020, March 3). *De ordinaire kap : een bouwhistorische studie naar kapconstructies op Leidse huizen tusen 1300 en 1800*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/86020>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/86020>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/86020> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Orsel, E.D.

Title: De ordinaire kap : een bouwhistorische studie naar kapconstructies op Leidse huizen tusen 1300 en 1800

Issue Date: 2020-03-03

Stellingen

Behorende bij het proefschrift van Edwin Orsel

De ordinare kap. Een bouwhistorische studie naar kapconstructies op Leidse huizen tussen 1300 en 1800

1. De kapconstructie op Leidse huizen maakt tussen 1300 en 1800 nauwelijks een ontwikkeling door, omdat deze ordinare gebouwen werden vervaardigd door leden van het lokale timmergilde, die als gevolg van hun behoudende organisatie en interne opleidingsstructuur nauwelijks modernisering toelieten.
2. Al vanaf 1300 waren bouwmaterialen voor een kapconstructie in de stad Leiden in west-Nederland niet (meer) lokaal voorhanden en moesten deze van ver worden geïmporteerd.
3. De evolutie van zuivere sporenkappen naar sporenkappen met spanten is het gecombineerde gevolg van klimatologische omstandigheden, de 12de-/13de-eeuwse urbanisatie van West-Nederland met het ontstaan van een gespecialiseerd timmerambacht en de daarbij gewenste toepassing van brandveiligere, maar zwaardere, lei- of tegel-dakbedekking in plaats van riet, het streven naar een draagkrachtige en materiaal-efficiënte constructie en de beschikbare bouwmaterialen.
4. De introductie van de nokgording hangt samen met de introductie van de golfpan of oud-Hollandse dakpan als dakbedekking en was benodigd als verstijvingselement in de nok van het dak.
5. Historische bebouwing is een ongekende en grotendeels onbenutte bron voor onderzoek over het leven en de geschiedenis van onze voorouders.
6. Het aantal onbeschermd gebouwen met bouwhistorische waarden is vele malen groter dan het aantal beschermde geregistreerde rijks en gemeentelijke monumenten.
7. Bij restauratie, verbouwing en sloop van historische bebouwing is na een waarderend onderzoek een bouwhistorische documentatie structureel noodzakelijk, om de in de bouwwerken besloten historische informatie niet ongezien verloren te laten gaan.
8. Het gekunstelde onderscheid tussen archeologie en bouwhistorie dient praktisch en theoretisch te worden opgeheven, waardoor de vakgebieden elkaar kunnen versterken en er een beter begrip van ons gebouwde erfgoed, zowel boven- als ondergronds, kan ontstaan en zodoende bovendien kan worden voldaan aan internationale verdragen.
9. Bij restauratie dient zorgvuldiger te worden omgegaan met de gewone golfpan of oud-Hollandse pan, een bijzondere bouwkundige uitvinding met vele voordelen ten opzichte van zijn voorgangers, de daktegel en de boven- en onderpannen.
10. De overwegend positieve ervaringen van Nederlanders die Polen bezoeken maken duidelijk dat het hardnekkige negatieve beeld over Polen een achterhaald vooroordeel is.